

▶ KIEGÉSZÍTŐ JELLEGŰ EURÓPAI REGIONÁLIS POLITIKA: SVÁJCI, EGK ÉS NORVÉG ALAPOK

A SVÁJCI NÖVEKEDÉSI HOZZÁJÁRULÁS

A 2004-ben az Európai Unióhoz csatlakozó tizenkét országban a gyors növekedés ellenére a jólét viszonylag alacsony szinten maradt, és ezek az országok számos tekintetben továbbra is elmaradnak az EU15 országai mögött. Svájc a svájci növekedési hozzájárulás (Swiss Enlargement Contribution) keretében 2008 óta különböző projektek finanszírozásával igyekszik csökkenteni a kibővült Európai Unió gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségeit.

Az EU-hoz 2004-ben csatlakozott tíz új tagállam támogatása érdekében Svájc 2007 és 2012 között öt év alatt összesen 1 milliárd svájci frankot (körülbelül 832 millió eurót) ajánlott fel különböző célokra. A 210 kiválasztott projekt 2017-ig fog megvalósulni. Bulgária és Románia 2007-es EU-csatlakozása nyomán Svájc a 2009 és 2014 közötti időszakban további 257 millió svájci frankkal (214 millió euróval) növelte ezt a támogatást. E két ország esetében a megvalósítási szakasz 2019-ig tart.

Tematikus prioritások

A támogatásokat a leginkább elmaradott régiók felé irányítják, és négy különböző témakörbe sorolható projektek keretében használják fel azokat:

- biztonság és stabilitás, a reformok támogatása;
- környezet és infrastruktúra;
- a magánszektor támogatása;
- humán és társadalmi fejlődés.

A „speciális eszközök” elnevezésű ötödik prioritás céljából ún. tömbösített támogatáscsomagok kerülnek kiosztásra. Ezek a támogatási formák sok kisebb projektből álló programok költséghatékony adminisztrációjához nyújtanak segítséget különböző szervezeteknek és intézményeknek – például civil-szervezeteknek és közösségeknek.

A PROJEKTEK KIVÁLASZTÁSA

- A projekteket a pályázók a pályázati felhívásra küldhetik be, a Svájc és az egyes országok által közösen aláírt kétoldalú keretszerződésnek megfelelően.
- A projektjavaslatok előre rögzített kiválasztási feltételeknek megfelelő értékelése az egyes országokban működő nemzeti koordinációs egységek feladata.
- A projekt témájától függően a Svájci Fejlesztési Ügynökség vagy a Gazdasági Ügyek Államtitkársága feladata a támogatás jóváhagyása, valamint a megvalósítás koordinálása és figyelemmel kísérése.
- Bulgáriában és Romániában 2014 decemberéig várják a projektjavaslatokat a támogatás igénybe vételére, a többi érintett országban azonban már 2012 júniusában lezárult a pályázat.
- A támogatásokra közintézmények, nemzetközi és civilszervezetek, valamint közérdekeltségű vállalkozások pályázhatnak.

A támogatás a projektek előkészítéséhez (például a megvalósíthatósági tanulmányokhoz) és a kedvezményezett országokban felmerülő különböző irányítási költségek fedezésére is felhasználható.

Elkötelezettség és szolidaritás

Svájc elkötelezettsége az EU bővítése iránt az EU-val szemben viselt szolidaritás mellett azt is tükrözi, hogy az ország hajlandó részt vállalni a közép- és kelet-európai növekedés támogatásának terheiből. Svájc ugyanakkor a szilárd gazdasági és politikai kapcsolatokat alapját is megteremti a legújabb EU-tagállamokkal. A hozzájárulás a svájci vállalatok üzleti kilátásait is javítja ezeken az új, növekvő piacokon.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

<http://www.erweiterungsbeitrag.admin.ch/en/Home>

EGK ÉS NORVÉG ALAPOK

Míg a főcímek legtöbbször az EU regionális alapjairól szólnak, kevesebb szó esik egy másik támogatási kategóriáról, amelynek ugyancsak a „kohezívabb” Európa megteremtése a célja. Az EGK és a Norvég Alapokon keresztül Izland, Liechtenstein és Norvégia hozzájárulnak az Európában tapasztalható gazdasági és társadalmi különbségek csökkentéséhez, valamint a kétoldali kapcsolatok erősítéséhez 15 ország esetében a közép- és a dél-európai régióban.

Bár Izland, Liechtenstein és Norvégia nem tartozik az EU tagállamai közé, mindennapi életüket mégis nagy mértékben befolyásolja és színesíti az Európai Integráció. Az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodás értelmében a három ország részt vesz a belső piac tevékenységében, és szorosan együttműködik az EU-val a kereskedelem és az üzlet, a környezetvédelem, a kutatás és oktatás, a szociális politika, a fogyasztói érdekvédelem és a kultúra területén.

Közös felelősség

Vannak olyan mélyen gyökerező egyenlőtlenségek, amelyek a jövőben is fenn fognak maradni Európa. országai között és azokon belül. Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás felismeri a gazdasági és társadalmi különbségek csökkentésének szükségességét, és az Alapokon keresztül Írország, Liechtenstein és Norvégia hozzájárulnak az EU ezen eltérések áthidalását célzó széles körű tevékenységeinek sikerességéhez. 2004 és 2009 között 1,3 milliárd euró támogatást osztottak ki a kedvezményezett országok között⁽¹⁾, a 2009 és 2014 közötti időszakra pedig csaknem 1,8 milliárd eurót különítettek el. A már jóváhagyott programok megvalósítását 2016-ig kell befejezni. Norvégia a támogatások 97 %-át fedezte. Kiemelt támogatásban részesül a környezetvédelem, a klímaváltozás, a civil társadalom, a kutatás, az egészségügy és az oktatás, a társadalmi befogadás, a kulturális örökség, valamint a bel- és igazságügy területe.

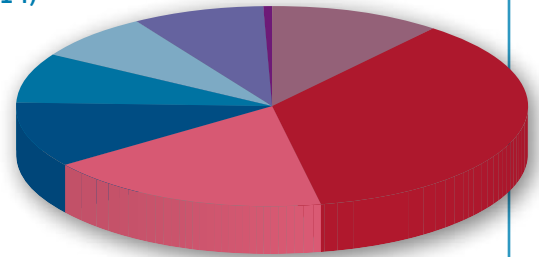
Kiegészítő támogatás

Ezek a prioritások sok szempontból illeszkednek az EU tágabb értelemben vett céljaihoz az Európa 2020 növekedési stratégián belül, amely nagyratörő célokat tűz ki a foglalkoztatottság, az innováció, az oktatás, a társadalmi befogadás, valamint az éghajlat és az energia területén. Az Alapok azokon a területeken is támogatják az együttműködést, ahol a belföldi vagy az EU-források csak szűkösen állnak rendelkezésre. A civil

(1) Az EGK Alapok az EU 12 legújabb tagállama (Bulgária, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Észtország, Magyarország, Lettország, Litvánia, Málta, Lengyelország, Románia, Szlovákia és Szlovénia), valamint Görögország, Portugália és Spanyolország számára elérhetőek. A Norvég Alapok (Norway Grants) kizárólag a 12 legújabb EU-tagállam számára elérhetőek.

A TÁMOGATÁSOK ELOSZTLÁSA
(2009-2014)

● Környezetvédelem és klímaváltozás	€ 643 891 995
● Humán és társadalmi fejlődés	€ 323 785 145
● Kulturális örökség	€ 188 618 750
● Igazságügy és belügy	€ 142 149 500
● Kutatás és ösztöndíjak	€ 136 744 561
● Civil társadalom	€ 146 706 750
● Méltányos munka és háromoldalú párbeszéd	€ 8 000 000
● Adminisztráció és kétoldalú kapcsolatok	€ 198 603 299
Összesen	€ 1 788 500 000

társadalom fejlesztésére például több mint 140 millió eurót különítettek el. Ez lehetőséget biztosít a civil szervezetek számára arra, hogy erősítsék az emberi jogok támogatásában, valamint elsősorban a legsérülékenyebb társadalmi rétegeknek biztosított alapvető szolgáltatások nyújtásában játszott szerepüket.

A kapcsolatok erősítése

A kétoldali kapcsolatok támogatása a rendszerek egyik legfontosabb célja. A programok több mint fele szoros együttműködést foglal magába az adományozó és a partnerországok jogi személyei között. Több száz projekt esetében is partnerségek keretében kerül majd sor a megvalósításra. A támogatási formák a nemzetközi szervezetek, például az Európa Tanács értékes szakértelmét is felhasználják. Az Európa Tanács számos területen szerepet vállal, a sérülékeny társadalmi rétegek (például a romák) szükségleteinek kezelésétől kezdve az emberkereskedelem elleni harcon keresztül a nemi alapú erőszak felszámolásáig.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.eeagrants.org